

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
(NR 170)
z dnia 1 lipca 2026 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 170)

1 lipca 2026 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posała **Mirosława Maliszewskiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, oraz posała **Kazimierza Plocke (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. (druk nr 2629) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2681) w zakresie:
 - 1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe i celowe;
 - 2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe i celowe;
 - 3) części budżetowej 35 – Rynki rolne:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - 4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 18 i 50;
 - 5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe;
 - 6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
 - 7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych;
 - 8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;
 - 9) agencji wykonawczych:
 - a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 - b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa,
 - c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;

10) państwowych osób prawnych:

- a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,
- b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego;

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2026 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stefan Krajewski** minister rolnictwa i rozwoju wsi wraz ze współpracownikami, **Wioletta Bruździńska** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej i **Barbara Styczeń** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Edyta Kosiarz** i **Anna Wisz** p.o. wicedyrektorzy Departamentu Zasobów Naturalnych Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Tomasz Nawrocki** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Tomasz Ciodyk** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Władysław Serafin** prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, **Agnieszka Szczygielska** przewodnicząca Krajowej Sekcji Pracowników Ośrodków Doradztwa Rolniczego Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność” wraz ze współpracownikami oraz **Grzegorz Anczewski** doradca Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Paulina Przybysz** i **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Płocke (KO):

Dzień dobry państwu. Proszę o zajmowanie miejsc.

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów. Witam pana ministra Stefana Krajewskiego, przedstawicieli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z zastępcą dyrektora generalnego panem Tomaszem Ciodykiem, przedstawicieli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz z zastępcą

prezesa panem Tomaszem Nawrockim, przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli i Ministerstwa Finansów oraz wszystkich przybyłych gości.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został dostarczony. Teraz proszę o cierpliwość, bo to trochę potrwa, zanim odczytam wszystkie formułki.

Punkt pierwszy obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. (druk nr 2629) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2681) w zakresie części budżetowej 32 – Rolnictwo (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe), części budżetowej 33 – Rozwój wsi (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe), części budżetowej 35 – Rynki rolne (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych), części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 7, 8, 12, 18 i 50, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe), zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów, dotacji przedmiotowych i podmiotowych, programów wieloletnich w układzie zadaniowym, agencji wykonawczych, w tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa i Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, a także państwowych osób prawnych, w tym Polskiego Klubu Wyścigów Konnych i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz ośrodków doradztwa rolniczego: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

W tej części będę prosił pana ministra rolnictwa i rozwoju wsi Stefana Krajewskiego o przedstawienie sprawozdania.

Punkt drugi dotyczy rozpatrzenia projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2026 r. Propozycje przedstawi przewodniczący Komisji.

Czy są uwagi do porządku obrad? Uwag nie słyszę. Porządek dzienny uważam za przyjęty.

Przystępujemy zatem do realizacji punktu pierwszego. Bardzo proszę pana ministra Stefana Krajewskiego o przedstawienie sprawozdania.

Panie ministrze, to pana czas.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Stefan Krajewski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwólcie, że wszystkie punkty omówię łącznie. Szczegółowe dane dotyczące wykonania budżetu na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne oraz rybołówstwo w 2025 r. przedstawiliśmy Wysokiej Komisji w przekazanych materiałach, dlatego chciałbym się skupić jedynie na najważniejszych zagadnieniach.

Ogółem dochody Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2025 r. w częściach 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi oraz 35 – Rynki rolne zostały zrealizowane w kwocie 994 505 tys. zł, z tego w części 32 – Rolnictwo w kwocie 61 612 tys. zł, w części 33 – Rozwój wsi w kwocie 932 373 tys. zł, a w części 35 – Rynki rolne w kwocie 520 tys. zł.

Główne źródła dochodów w części 32 – Rolnictwo stanowiły opłaty za zadania statutowe związane z agrochemiczną obsługą rolnictwa, które wynikają z obowiązującej ustawy o nawozach i nawożeniu, wpłaty z tytułu opłat rejestrowych i za udostępnienie wyników badań, które są pobierane przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, opłaty pobierane przez Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt za wpisy do ksiąg zwierząt futerkowych i pszczoł oraz opłaty za usługi wykonane w zakresie oceny i hodowli zwierząt futerkowych, a także opłaty pobierane przez laboratorium referencyjne badające mleko, opłaty pobierane przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa za badania laboratoryjne, opłaty za czynności kontrolne wykonywane przez graniczne inspektoraty weterynarii, opłaty za zezwolenia na sprawdzanie i rejestrację środków ochrony roślin, wpływy z tytułu najmu powierzchni biurowej w gmachu MRiRW, a także wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług oraz sprzedaży najmu i dzierżawy składników majątkowych przez szkoły rolnicze.

W części 33 – Rozwój wsi główne źródła dochodów stanowiły wpłaty związane z rozliczeniem nadwyżki środków Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, wpłaty związane z rozliczeniem nadwyżki środków finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także wpływy z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem przez beneficjentów.

W części 35 – Rynki rolne główne źródła dochodów stanowiły opłaty pobierane przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych za egzaminy kwalifikacyjne oraz badania laboratoryjne oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

W 2025 r. ze środków budżetu krajowego w częściach budżetowych 32, 33 i 35 wydatkowanych zostało 12 205 780 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 96% planu po zmianach. Wydatki w części 32 – Rolnictwo zrealizowano w kwocie 2 545 981 tys. zł, w części 33 – Rozwój wsi w kwocie 9 572 793 tys. zł, a w części 35 – Rynki rolne w kwocie 87 006 tys. zł. Wymienione wydatki zostały uzupełnione środkami z budżetu wojewodów w kwocie 6 795 851 tys. zł i środkami z budżetu unijnego wydatkowanymi w 2025 r. w łącznej kwocie 25 952 420 tys. zł na finansowanie płatności bezpośrednich oraz programów i mechanizmów unijnych. Wydatki na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo wraz z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i środkami Unii Europejskiej w łącznej kwocie 78 838 088 tys. zł umożliwiły realizację zadań planowanych na 2025 r.

Z budżetu środków europejskich w 2025 r. agencja płatnicza ARiMR wypłaciła kwotę 25 932 561 tys. zł, z tego 16 226 066 tys. zł na finansowanie wspólnej polityki rolnej (WPR) w ramach I filaru, 7 348 976 tys. zł na finansowanie „Programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020” (PROW 2014–2020), 2 357 519 tys. zł na finansowanie „Planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027” (PS WPR 2023–2027).

W części 32 – Rolnictwo w planie po zmianach na 2025 r. wydatki określone na kwotę 2 777 349 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 2 545 981 tys. zł. W tej części budżetowej finansowane są jednostki budżetowe, w tym 64 szkoły rolnicze, COBORU oraz zadania finansowane w formie dotacji przedmiotowych, takie jak postęp biologiczny w produkcji roślinnej, postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, rolnictwo ekologiczne lub w formie dotacji celowych, m. in. dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

W 2025 r. na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zaplanowane zostały środki w kwocie 920 504 tys. zł. Obowiązujący system ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich umożliwia 65-procentową dopłatę z budżetu państwa do składek producentów rolnych na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Zostało zawartych 9 umów z zakładami ubezpieczeń w sprawie stosowania w 2025 r. dopłat ze środków budżetu państwa do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Zakłady ubezpieczeń zawarły z producentami rolnymi 210 271 umów ubezpieczenia, w tym 208 494 umowy ubezpieczenia upraw rolnych na sumę ubezpieczenia 32 970 000 tys. zł i 1777 umów ubezpieczenia zwierząt gospodarskich na sumę ubezpieczenia 4 500 000 tys. zł. Ubezpieczonych zostało 3,9 mln ha upraw rolnych, czyli o 132 tys. ha więcej niż w roku 2024, jak również 50,2 mln sztuk zwierząt gospodarskich, w tym 49,9 mln sztuk drobiu, a więc o 29,4 mln sztuk więcej niż w roku 2024.

W tej części finansowany jest także program wieloletni pod nazwą „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego”, jak również zadania zlecone instytutom badawczym i zadania z zakresu unijnej sieci danych dotyczące poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN). Zasadniczym celem programu wieloletniego jest stworzenie aktualnego profilu występowania zagrożeń dla zdrowia publicznego powodowanych skażeniami żywności pochodzenia zwierzęcego, występowaniem chorób odzwierzęcych oraz istotnych z punktu widzenia epizootycznego chorób zakaźnych zwierząt. Realizacja tych zadań ma kluczowe znaczenie dla Polski w UE, w której ochrona zdrowia zwierząt i konsumentów odgrywa niezwykle ważną rolę. W 2025 r. wymienione działania realizowano poprzez wykonanie 58 zadań badawczych. Na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w części 32 – Rolnictwo wydatkowano 79 069 tys. zł, głównie na pomoc techniczną PROW 2014–2020, kwotę 56 756 tys. zł na PS WPR 2023–2027 oraz na programy unijne realizowane przez szkoły rolnicze, w tym „Fundusze europejskie na infrastrukturę, klimat, środowisko na lata 2021–2027” (FEnIKS), a także na realizację programów regionalnych na lata 2021–2027, w łącznej kwocie 17 658 tys. zł. Z budżetu środków europejskich na realizację projektów przez szkoły rolnicze wydatkowano 19 859 tys. zł.

W planie po zmianach na 2025 r. wydatki w części 33 – Rozwój wsi określono na kwotę 9 948 828 tys. zł, które zostały zrealizowane w kwocie 9 572 793 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej przeznaczone były głównie na realizację zadań przez ARiMR, Centrum Doradztwa Rolniczego i wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego oraz KOWR.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zrealizowała wydatki m.in. na dopłaty do oprocentowania bankowych kredytów płynnościowych, które są udzielane producentowi rolnemu, w kwocie 703 091 tys. zł, a także na pomoc dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2025 r. przymrozków wiosennych, gradu, deszczu nawalnego lub huraganu, a które wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym, w kwocie 446 596 tys. zł. Refundacje wydatków poniesionych przez producentów świń na dostosowanie gospodarstwa do wymogów utrzymywania świń w bioasekuracji wypłacono w kwocie 180 977 tys. zł. Na finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunków bydło, owce, kozy, świnię lub konie poniesiono wydatki w kwocie 178 024 tys. zł. Pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich wyniosła 153 492 tys. zł, a pomoc dla rodzin w związku z suszą w 2024 r. – 142 416 tys. zł.

Na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściową spłatę kapitału kredytów przeznaczono kwotę 116 542 tys. zł. Pomoc dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczoł wyniosła 73 130 tys. zł, dopłaty krajowe do materiału siewnego poniesiono w kwocie 64 122 tys. zł, natomiast pomoc dla producentów rolnych w związku z suszą w 2024 r. wyniosła 62 508 tys. zł. Dopłaty do oprocentowania kredytów skupowych wypłacono w kwocie 62 488 tys. zł. Nieoprocentowane pożyczki dla producentów świń na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych wyniosły 50 000 tys. zł. Pomoc w związku z powodzią we wrześniu 2024 r., z powodu której wprowadzono stan klęski żywiołowej, zamknęła się w kwocie 38 684 tys. zł.

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz tworzenie środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód wyniosły 35 765 tys. zł. Pomoc dla producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym położonym na obszarze Żuław powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w dniach 28 i 29 lipca 2025 r. deszczu nawalnego, w wyniku którego nastąpiło zalanie tych upraw, zamknęła się w kwocie 35 348 tys. zł. Pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez tego producenta rolnego działalności rolniczej, wyniosły 29 959 tys. zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wykorzystano w 2025 r. w kwocie 4 303 213 tys. zł. W tym ARiMR wykorzystwała środki w kwocie 4 263 715 tys. zł na współfinansowanie I filaru WPR, PROW 2014–2020 oraz PS WPR 2023–2027. Z budżetu środków europejskich w części 33 – Rozwój wsi wykorzystano wydatki w kwocie 25 932 561 tys. zł, tj. prawie 100% planu po zmianach.

W części 35 – Rynki rolne wydatki określono na kwotę 88 570 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 87 006 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej były przeznaczone przede wszystkim na realizację zadań głównego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

W części 85 – Budżety wojewodów dochody budżetowe wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo wyniosły 377 261 tys. zł. Główną ich pozycję stanowiły dochody za czynności urzędowe z zakresu nadzoru weterynaryjnego oraz oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego i granicznej kontroli fitosanitarnej. Wydatki ogółem w ramach części 85 w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w 2025 r. zrealizowane zostały w kwocie 6 795 851 tys. zł, tj. 98,2% planu po zmianach. Wydatki budżetowe wojewodów przeznaczone były na dopłaty do paliwa rolniczego, sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych oraz takie zadania z zakresu rolnictwa jak zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa oraz dotacje dla spółek wodnych.

W ustawie budżetowej na rok 2025 na dopłaty do paliwa rolniczego zostały zaplanowane środki w wysokości 2 013 000 tys. zł. Stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wyniosła 1,46 zł na 1 l oleju. Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2025 r. wynosił 160,6 zł pomnożony przez liczbę hektarów użytków rolnych, 5,84 zł pomnożony przez średnią roczną liczbę świń, 58,4 zł pomnożony przez

średnią roczną liczbę dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec i koni. W 2025 r. wpłynęły 1 120 522 wnioski producentów rolnych o zwrot podatku akcyzowego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Producenci rolni złożyli wnioski o zwrot podatku akcyzowego do 1,273 mld l oleju napędowego. Wypłata zwrotu podatku akcyzowego łącznie z 2% dla gmin wyniosła 1 896 501 tys. zł.

W 2025 r. zakończono realizację PROW 2014–2020. Budżet przeznaczony na realizację programu wynosił blisko 18 180 000 tys. euro. Środki unijne Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) to około 11 940 000 tys. euro, a krajowe środki publiczne 6 240 000 tys. euro.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach PROW 2014–2020 wdrażała 28 działań, poddziałań i typów operacji, a pozostałych 13 było wdrażanych przez samorządy województw oraz KOWR. Od początku uruchomienia złożono ponad 8,8 mln wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz zrealizowano płatności dla ponad 1,315 mln różnych beneficjentów na łączną kwotę 81 000 000 tys. zł.

„Program rozwoju obszarów wiejskich” zmienił polską wieś dzięki konkretnym inwestycjom. Rolnicy unowocześniali gospodarstwa, młodzi ludzie przejmowali gospodarstwa rodzinne, a samorządy realizowały potrzebne mieszkańcom inwestycje. Dziś widzimy, że środki przyniosły konkretne efekty, a doświadczenia z tego programu są dla nas ważną wskazówką przy planowaniu kolejnych działań na rzecz rozwoju polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich.

Głównymi celami w ramach PROW 2014–2020 były poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Program realizował sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020 oraz pomoc techniczną. Chodziło o ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, poprawę konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych, poprawę organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie, odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa, wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami oraz przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym, a także zwiększenie włączenia społecznego, ograniczenie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Dzięki wsparciu PROW 2014–2020 w modernizację produkcji rolnej zainwestowało 63 509 gospodarstw. Wsparcie na rozpoczęcie samodzielnego prowadzenia gospodarstwa otrzymało 27 302 młodych rolników.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiając najistotniejsze informacje o wykonaniu budżetu na rolnictwo w 2025 r., pragnę podkreślić, iż został on zrealizowany w sposób celowy i oszczędny oraz z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w częściach 32 – Rolnictwo i 33 – Rozwój wsi, a także w części 35. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Kazimierz Płocke (KO):

Dziękuję panu ministrowi za przedstawienie sprawozdania.

Uwaga techniczna. Bardzo bym poprosił chętnych parlamentarzystów o zapisywanie się, a w dalszej części wypowiedzą się przedstawiciele organizacji społecznych, bo w pierwszej części głosu udzielię paniom posłankom i panom posłom. Bardzo dziękuję.

Obecnie proszę o zabranie głosu panią dyrektor Edytę Kosiarz z NIK. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Zasobów Naturalnych Najwyższej Izby Kontroli Anna Wisz:

Dzień dobry. Anna Wisz, p.o. wicedyrektor Departamentu Zasobów Naturalnych NIK.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w częściach 32 – Rolnictwo i 33 – Rozwój wsi. Ocena ta jest efektem wyników kontroli przeprowadzonej w MRiRW. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2025 r. NIK nie kontrolowała dochodów wymienionych części budżetowych. Pełne badanie dochodów budżetowych przewidziano wyłącznie w części obejmującej podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa, w której dochody

planowane na 2025 r. stanowiły blisko 93% wszystkich planowanych na ten rok dochodów budżetu państwa.

Wydatki budżetu państwa w części 32 – Rolnictwo zostały zrealizowane w wysokości 2 500 000 tys. zł, co stanowiło 91,7% planu po zmianach. Wydatki w tej części były wyższe o 147 300 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2024 r., m.in. z uwagi na wyższe wydatki zrealizowane w dziale obejmującym oświatę i wychowanie na podwyżki wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach rolniczych. Wykorzystanie w 2025 r. wydatków zaplanowanych w części 32 dotyczyło w szczególności niższych o 169 000 tys. zł wydatków na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Wynikało to z mniejszego niż oczekiwano zainteresowania producentów rolnych tymi ubezpieczeniami.

Wydatki budżetu środków europejskich w części 32 – Rolnictwo zrealizowano w kwocie 19 900 tys. zł, tj. 62,7% planu wydatków po zmianach. Niepełna realizacja wydatków w 2025 r. wynikała m.in. z oszczędności będących wynikiem przeprowadzonych postępowań o zamówienia publiczne.

Wydatki budżetu państwa w części 33 – Rozwój wsi zostały zrealizowane w wysokości 9 600 000 tys. zł, co stanowiło 96,2% kwoty planu wydatków po zmianach. Wydatki te były niższe o blisko 800 000 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2024 r., w szczególności z uwagi na działania WPR, które były realizowane w roku 2024, a nie miały kontynuacji w roku 2025.

Wydatki budżetu środków europejskich w części 33 – Rozwój wsi zrealizowano w kwocie 25 900 000 tys. zł, tj. prawie w 100% kwoty planu wydatków po zmianach. Wydatki te przeznaczono dla ARiMR na płatności w ramach I filaru WPR, PROW 2014–2020 oraz PS WPR 2023–2027. Wykonanie wydatków w budżecie środków europejskich w tej części w 2025 r. było wyższe o 2 400 000 tys. zł w porównaniu do wydatków w 2024 r., głównie ze względu na ostatni rok kwalifikowalności wydatków PROW 2014–2020, a także podejmowane działania, które miały na celu najbardziej efektywną i pełną realizację tego programu.

W kontrolowanych częściach prawidłowo wydatkowano środki budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Prawidłowo dokonywano zmian planu wydatków. Zgodnie z przepisami dokonano blokowania planowanych wydatków, a także celowo wykorzystano środki z rezerw celowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypłaty ekwiwalentów urlopowych, a także wydatków na szkolenia pracowników MRiRW. Prawidłowo sporządzono sprawozdania budżetowe za 2025 r. i wybrane sprawozdania z operacji finansowych za IV kwartał 2025 r. w ramach części 32 – Rolnictwo.

W części 32 – Rolnictwo stwierdzone zostały trzy nieprawidłowości w zakresie wydatków budżetu państwa.

Pierwsza polegała na zleceniu przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w 2025 r. dwóm nadzorowanym przez niego państwowym instytutom badawczym, tj. Instytutowi Ogrodnictwa – Państwowemu Instytutowi Badawczemu w Skierniewicach oraz Instytutowi Ochrony Roślin – Państwowemu Instytutowi Badawczemu w Poznaniu, realizacji zadania polegającego na badaniu próbek importowanej żywności pod względem pozostałości środków ochrony roślin na rzecz urzędowej kontroli żywności prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną, pomimo że – stosownie do art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia – laboratoria tych instytutów nie były uprawnione do wykonywania takich badań. Skutkowało to poniesieniem przez budżet państwa w 2025 r. wydatków ze środków dotacji celowej na pokrycie kosztów badań laboratoryjnych dla PIS w szacunkowej wysokości 1700 tys. zł.

Kolejna nieprawidłowość dotyczyła niewzięcia udziału w szkoleniu z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przez trzech członków kierownictwa MRiRW, tj. dwóch sekretarzy stanu i podsekretarza stanu, wbrew obowiązкови określönemu w art. 49 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 205 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. Stwierdzono także nieprawidłowość polegającą na tym, iż plan wydatków na łączną kwotę 1500 tys. zł na szkolenia pracowników MRiRW w 2025 r. został ustalony bez podziału na części budżetowe, co nie zapewniało przejrzystości planowania tych wydatków.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości NIK skierowała trzy wnioski do ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Pierwszy wniośkuje o zaprzestanie finansowania z będących w dyspozycji ministra rolnictwa i rozwoju wsi środków dotacji celowej zadania dotyczącego badania próbek importowanej żywności pod względem pozostałości środków ochrony roślin na rzecz urzędowej

kontroli żywności prowadzonej przez PIS. Drugi wniosek dotyczy zapewnienia przeszkolenia członków kierownictwa MRiRW w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Trzeci wniosek mówi o planowaniu wydatków na szkolenia pracowników MRiRW w planie szkoleń w podziale na części budżetowe.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

Teraz przedstawię wyniki kontroli ARiMR.

Szanowni państwo, NIK pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego ARiMR w 2025 r. Izba pozytywnie oceniła także realizację przez agencję zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu UE. Agencja prawidłowo dokonywała zmian planu finansowego. Badanie prób należności przeterminowanych na koniec 2025 r. oraz wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nie wykazało nieprawidłowości. Agencja prawidłowo gospodarowała wolnymi środkami. Badanie prób wydatków i kosztów bieżących, a także wydatków majątkowych w ramach planu finansowego agencji wykazało, że skontrolowane koszty i wydatki zostały rzetelnie skalkulowane. Dokonywano ich zgodnie z planem finansowym i obowiązującymi przepisami prawa. Koszty i wydatki były poniesione w sposób celowy i oszczędny, umożliwiając terminową realizację zadań. Kontrola płatności próby wydatków z budżetu środków europejskich, przeznaczonych na zadania finansowane z udziałem środków z budżetu UE, również nie wykazała nieprawidłowości.

W odniesieniu do 22 spośród 50 zbadanych kosztów i wydatków w ramach planu finansowego na łączną kwotę 4900 tys. zł ustalono, że wstępna kontrola operacji gospodarczych i finansowych, o której mowa w ustawie o finansach publicznych, była dokonywana przez osoby inne niż główny księgowy jednostki. Ta stwierdzona nieprawidłowość miała charakter formalno-organizacyjny i nie skutkowała nieprawidłowym wydatkowaniem środków publicznych, a zatem nie miała wpływu na ocenę ogólną. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością NIK skierowała wniosek o zapewnienie wykonywania wstępnej kontroli operacji gospodarczych i finansowych, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, przez pracowników spełniających wymogi przewidziane dla głównego księgowego na podstawie imiennego powierzenia przez kierownika jednostki.

Sprawozdania budżetowe oraz wybrane sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za 2025 r. zostały sporządzone w ARiMR prawidłowo.

Wyniki kontroli w KOWR przedstawi pani Edyta Kosiarz, p.o. wicedyrektor Departamentu Zasobów Naturalnych NIK.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Zasobów Naturalnych Najwyższej Izby Kontroli Edyta Kosiarz:

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, NIK pozytywnie oceniła wykonanie planów finansowych w 2025 r. KOWR i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Pozytywnie oceniła też realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu UE.

Badanie próby należności przeterminowanych KOWR i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa nie wykazało nieprawidłowości. Kontrola próby wydatków w ramach planów finansowych KOWR i zasobu wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, które są określone w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych do tejże ustawy. W 2025 r. prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami w ramach planów finansowych. Kontrola próby wydatków z budżetu środków europejskich przeznaczonych na zadania finansowane z udziałem środków z budżetu UE również nie wykazała nieprawidłowości.

W tejże kontroli stwierdzono jedną nieprawidłowość polegającą na niezapewnieniu możliwości rzetelnej i obiektywnej oceny zakresu realizacji przedmiot 22 badanych umów-zleceń oraz adekwatności wypłacanego w związku z ich realizacją wynagrodzenia do faktycznie wykonywanych czynności. Nieprawidłowość ta nie miała jednakże wpływu na ocenę ogólną. W związku z nieprawidłowością NIK skierowała wniosek o wprowadzenie w zawieranych umowach cywilnoprawnych mechanizmów zapewniających weryfikowalność realizacji świadczeń poprzez określenie adekwatnych do charakteru zadań kryteriów lub mierników ich wykonania, wprowadzenie obowiązku dokumentowania zakresu wykonanych czynności i ich efektów

oraz powiązanie zasad ustalania wynagrodzenia z możliwym do zweryfikowania zakresem faktycznie wykonanych prac.

Sprawozdania budżetowe oraz wybrane sprawozdania w zakresie realizacji operacji finansowych KOWR i zasobu za 2025 r. zostały sporządzone prawidłowo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwsza głos zabierze pani poseł Anna Gembicka. Proponuję, żeby to były maksymalnie trzy minuty. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Anna Gembicka (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, mam kilka pytań odnośnie do KOWR.

Co stało za decyzją o zmniejszeniu środków dla rolników przeznaczonych na restrukturyzację zadłużenia? Z tego, co przeczytałam, zmieniając plan, obniżono tę kwotę o 74 000 tys. zł w zakresie środków na samą restrukturyzację oraz o 20 000 tys. zł na wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych. Trudno mi wyrokować, jaka mogła być tego przyczyna, biorąc pod uwagę i to, że w zeszłym roku weszła ustawa prowadzona przez minister Gromadzką. Była ona przedstawiana jako taka ustawa, która będzie zbawieniem dla rolników, którzy się borykają z zadłużeniem i chcą skorzystać z możliwości restrukturyzacji.

Kolejna kwestia. Dlaczego w przypadku pomocy dla rolników z Żuław wykonano 54% planu? Czy chodzi o to, że ta pomoc w wysokości pierwotnie określonej była za duża? Czy nie było aż tylu wniosków ani zainteresowanych? Czy być może chodziło o to, że – nie wiem – zasady pomocy w jakiś sposób utrudniały skorzystanie z niej? Jaka była tego przyczyna?

Mam jeszcze pytanie do KOWR, choć może nie dotyczy ono samego budżetu. Ostatnio na spotkaniu na Pomorzu przekazano mi informację, że decyzja ministerstwa o tym, żeby jednak wrócić do przetargów ofertowych, nie jest respektowana przez KOWR. Ośrodek dalej stawia na to, żeby były przede wszystkim przetargi licytacyjne. Chciałabym się dowiedzieć, czy faktycznie tak jest, czy to może jakaś nieprawidłowa informacja.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Pan poseł Kazimierz Choma.

Poseł Kazimierz Bogusław Choma (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, dziękuję bardzo za przedstawienie całej oceny, jak również wyników kontroli NIK.

Tak się zastanawiam, bo zderzyłem te informacje z sytuacją, która jest w stadninach koni w Janowie Podlaskim oraz w Michałowie. W Janowie Podlaskim mamy 1,7 tys. ha ziemi przeznaczonej pod uprawę zbóż, z której nie można uzyskać słomy, jaka jest potrzebna do prowadzenia normalnej działalności. Wskutek tego, jak w 2025 r. była prowadzona działalność, w tej chwili zakupywane są setki ton. Ta liczba prawdopodobnie dojdzie do około 1 tys. t przed zbiorami, a zbiory na ten rok też szykują się niezbyt dobre. Zsumowany wynik finansowy za 2 lata działalności tych spółek jest gorszy niż za 8 lat zarządzania przez poprzednią ekipę, z tym że tutaj jest taka dziwna sytuacja, że nadzór nad spółkami pełnią w KOWR dokładnie te same osoby, które pełniły nadzór w poprzednich latach, więc powstaje pytanie, co się stało, że ten wynik jest tak zły.

Jeśli chodzi o NIK, mam konkretne pytanie, pochodzące ze środowiska związanego z hodowlą koni arabskich. W ubiegłym roku była przeprowadzona kontrola, której wyniki miały być przedstawione do końca marca br. Jak dotąd, a mamy już lipiec, nie ma wyników kontroli. Nie wiem dlaczego, więc bardzo bym prosił o odpowiedź. Jeśli pani dyrektor nie może mi jej natychmiast udzielić, to bardzo proszę o odpowiedź na piśmie, bo to jest dość duże opóźnienie. Natomiast według wiedzy, którą pozyskujemy w środowiskach związanych z hodowlą koni, doszło tam do wielu nieprawidłowości.

Jest pewna rozbieżność między tymi ogólnymi informacjami, które dostajemy w formie analiz i wyników, a tym, co jest w rzeczywistości. Poszczególne elementy powinny składać się na pozytywny obraz, a niestety rzeczywisty obraz jest dużo gorszy.

Tak więc bardzo prosiłbym o ustosunkowanie się ze strony KOWR do sprawy nadzoru nad spółkami i do ich wyniku, jak również ze strony NIK do kontroli, która się odbyła, a której wyniki – mimo określonego terminu – jak dotąd nie zostały upublicznione. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Proszę, pan minister Czesław Siekierski. Proszę, panie ministrze.

Posel Czesław Siekierski (PSL-TD):

Proszę państwa, zabieram głos, bo też czuję się odpowiedzialny za ten budżet. To ponad pół roku. Był to jeszcze mój budżet. Natomiast z formalnego punktu widzenia zestawione liczby i dane mają określony ład. Takie są wymogi związane z prezentacją wykonania budżetu za dany rok. To statystyka. Wszystko się musi zgadzać. To jest zrozumiałe. Potwierdziła to także NIK.

Co jednak chciałbym zauważyć? Departament, który bardzo wysoko oceniałem, zawsze prosiłem o to, żeby wypłynęły z tego określone wnioski. Po pierwsze co jako Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi mamy powiedzieć na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych, żeby to było w interesie rolnictwa?

Wam jest trudno rozmawiać z Ministerstwem Finansów, z panem ministrem Domańskim czy z panią minister Majyszczuk. Przechodziłem przez to. Miałem może trochę lepszą sytuację, bo startowałem z innej pozycji w relacjach z nimi, ale to jest cholernie ważne, żebyśmy jutro czy w najbliższym czasie powiedzieli, że zdaniem Komisji ważne jest to i to. Co się dzieje? Wiele rzeczy jest blokowanych na szczeblu MF. Zaraz to spróbuję pokazać.

Sytuacja jest niekorzystna. Na początku roku minister finansów mówi, że jeszcze nie ma budżetu ani wpływu z obniżenia podatków, a później przesuwają wszystkie wnioski MRiRW na dalszy etap, bo chce tak dociągnąć do sierpnia i do przerwy. W sierpniu przychodzą urlopy. We wrześniu minister mówi: „Ale już tego nie zrealizujecie”. Proszę państwa, marnuje się cholernie dużo pieniędzy, dlatego że przydzielają się w ostatnim okresie we wrześniu, a nie ma możliwości zrobienia przetargu i wydania tych środków w sposób racjonalny. Przecież wiecie, że kiedy zostały ogłoszone środki, które były na obronność i na sprawy społeczne, to o 30–50% poszły wszystkie ceny na rynku. W związku z tym zawsze mówiliśmy różnym jednostkom: „Zróbcie przetargi. Trzymajcie wszystko w pogotowiu. W pewnym momencie będzie decyzja. Nie wiem, czy pewne decyzje dalej muszą być rozstrzygnięte na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych, czy można dać środki na inwestycje, czy nie”.

W związku z tym okazuje się, że później mamy taką sytuację, że nie wydajemy środków. Tak było w roku 2024. Przypuszczam, że tak samo było w roku 2025. Ile środków z budżetu rolnictwa nie zostało wydatkowanych i wróciło do MF? Proszę tego nie traktować jako obciążenia. Przez te sztuczki robione przez MF one nie zostały wydane. To są poważne kwoty. Jeśli mieliśmy środki na coś zaplanowane, a nie wydaliśmy ich w całości, bo nie było takiej potrzeby, to MF, gdy to uruchomiliśmy, mówiło: „Wydaliście tyle, a reszta już wraca do budżetu”.

Pamiętam moją długą kłótnię z Domańskim na posiedzeniu Rady Ministrów o 88 000 000 tys. zł. Już nie pamiętam, na co to było. W pewnym momencie się musieli włączyć inni. Premier Tusk pytał Domańskiego: „Czyje są te pieniądze? Czy zabrałeś je Siekierskiemu, czy nie?”

W ten sposób – w mojej ocenie – spłynęły ogromne kwoty do budżetu. Gdyby one zostały w rolnictwie, to na pewno MRiRW przeznaczyłoby je choćby na dopłaty do paliwa. Wtedy jest inny efekt i resort jest inaczej oceniany, bo poszły dopłaty do paliwa. Tu jest cały problem. Oczywiście minister finansów i gospodarki mówi, że nie może być środków niewygasających, bo to jest problem rozliczenia budżetu z Unią. Nieprawda, bo oczywiście minister robi wszystko, żeby jak najwięcej pieniędzy wróciło, bo mu się poprawia stan budżetu państwa, o ile jest deficyt. Dlatego tak ważny jest ten temat, to, że poruszyliśmy go podczas obrad Komisji Finansów Publicznych, bo to szkodzi rolnictwu i resortowi, który właściwie nie może do końca gospodarować środkami, które ma na początku przydzielone.

Panie przewodniczący, przechodząc do szczegółów, może nie dzisiaj, ale z chęcią bym o czymś usłyszał. Chciałbym, żeby był pokazany pewien ciąg. Jakie były środki na ubezpieczenia w latach 2024–2025, a jakie są w roku 2026? Może poruszymy to na innym posiedzeniu Komisji? Jak wygląda sytuacja w rachunku ciągnionym? Ile pieniędzy było wydanych? Nie chcę, żebyście teraz na to pytanie odpowiadali, tylko żebyście to zrobili. Jeśli prezydium Komisji będzie tak uważało, to możemy do tego wrócić.

Ile było wydatków na ptasią gripę? Pytam, bo uważam, że – i za moich czasów, i teraz – na ptasią gripę wydajemy za dużo. Wcześniej też za dużo pieniędzy było wydawanych na ptasią gripę, dlatego że są tam pewne luki. Wiem, jak trudne miałem rozmowy. Co z wydatkami na biosekurację czy wreszcie na koła gospodyń wiejskich? Ile było środków w latach 2024–2025, a ile ich jest w roku 2026? A kredyty?

Idźmy dalej.

Ile dofinansowania dał KOWR swoim spółkom na inwestycje? Jaka jest sytuacja spółek Skarbu Państwa? Spółki Skarbu Państwa odstają inwestycyjnie od gospodarstw prywatnych, dzierżawnych itd. Co roku minister finansów i gospodarki ileś środków bierze m.in. na sprawy zabużańskie. Idzie tam jakaś kwota. Na szczęście myśmy ją trochę pomniejszyl. To środki, które powinny trafić na wsparcie gospodarstw i spółek Skarbu Państwa, które potrzebują inwestycji. Minister finansów i gospodarki to bierze, prawda? Ile wreszcie wydajemy na promocję?

Chciałbym także usłyszeć, jakie były płace w resortach rolnictwa i finansów oraz w funduszach, jeśli chodzi o średnie i inne, bo to nie jest tak, że są to podobne wielkości.

Chodzi wreszcie także o porównanie w latach poziomu dopłat. Jak się kształtuje poziom dopłat? Wchodzą ekoschematy. Właściwie kończy się perspektywa. Jest inne podejście do nowej perspektywy. Są to więc bardzo ciekawe dane, o których rolnicy chcą usłyszeć. Chcę, żebyśmy je mieli jako posłowie, żeby o tym mówić z rolnikami, jak idziemy na spotkania.

Panowie posłowie, ale nie rozmawiajcie. Mogę skończyć, bo nie muszę mówić.

Wreszcie na koniec problem dopłat do paliwa. Aż by się prosiło, żeby zwiększyć w tym roku dopłaty do paliwa, jeśli są środki. Żeby znowu nie było tak, że resort finansów zabierze nam te pieniądze, bo często mówi: „W budżecie nie ma pieniędzy”. No tak, jak zabraliście, to nie ma pieniędzy.

Chciałbym, żeby poruszyć wreszcie problem ośrodków produkcji rolnej. Zatrzymaliście całą procedurę, której poświęciłem tyle zdrowia, żeby to było uruchomione. To szkodzi rolnictwu, jak też resortowi.

Myślę, że czas na takie rzeczy, bo za to będziecie oceniani jako resort, a my jako posłowie. Chciałbym, żeby moja wypowiedź to... Mówię o tym trochę w intencji interesów resortu, ale i rolnictwa oraz rolników, a także nas. Jeśli w budżecie zapisane są określone kwoty, to chcę, żeby już później z tego nie skubał minister finansów i gospodarki do swoich środków. Tak było zawsze. W latach 2001–2003, kiedy byłem sekretarzem stanu, odpowiedzialnym za finanse, było podobnie. Pani poseł Gembicka pewnie zaraz mi powie, że za ich czasów tak nie było. Nie wierzę, ale bądźmy w tym czasie zgodni.

Myślę, że dobrze by było, żeby przedstawiciel Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych powiedział to, czego w normalnym dialogu nie powie minister rolnictwa i rozwoju wsi, bo inne są relacje na szczeblu rządowym, a inne na szczeblu Sejmu.

Bardzo dziękuję. Przepraszam za przydługie wystąpienie.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Proszę, pan przewodniczący Kazimierz Gwiazdowski.

Poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, wiadomo, że rok 2025 był trudny w polskim rolnictwie. Załamało się wiele rynków rolnych. Spadały ceny u producentów rolnych. Wiadomo, że cyferki się zgadzają po jednej i po drugiej stronie, co powiedział pan minister Siekierski.

Natomiast bardzo mnie niepokoi to, że w poprzednim roku przeznaczaliśmy 920 000 tys. zł na ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, a wykonanie jest na poziomie tylko 620 000 tys. zł. To jest bardzo niepokojące. Wiadomo, że dofinansowanie jest do 65%. Co z tego wynika, panie ministrze? Czy chodzi o liczbę rolników i gospodarstw rolnych? Czy ewentualnie mniej rolników się ubezpiecza? Jak to było w poprzednich latach? Wtedy też te środki były na poziomie ponad 900 000 tys. zł. Dlaczego właśnie to wykonanie jest tak niskie? Skutkuje to tym, że w obecnym roku na ubezpieczenie mamy przeznaczonych tylko ponad 600 000 tys. zł. Czy znowu będzie tutaj to wykonanie, czy też ewentualnie go nie będzie?

Kolejna sprawa, która oczywiście niepokoi, nie dotyczy może bezpośrednio MRiRW, ale wiele razy ją zgłaszałem. Pisałem interpelacje i zapytania do ministra klimatu i środowiska odnośnie

do zwrotu za folie rolnicze. Były tzw. dopłaty dla rolników. Tych dopłat nie ma. Ministerstwo Klimatu i Środowiska jednoznacznie twierdzi, że takich dopłat nie będzie. Nie wiem, czy nie byłoby dobrze, planując budżet na przyszły rok, żeby właśnie w MRiRW znaleźć ewentualnie jakieś środki finansowe, tak jak było to w poprzednich latach, żeby były dopłaty do zbioru folii rolniczej, bo są duże problemy. Dzisiaj ceny za jej utylizację są bardzo wysokie. Chodzi o to, żeby wspomóc rolników.

Problemem jest również usuwanie eternitu. Wiem, że w tym roku jakieś środki się pojawiły, więc wojewódzkie fundusze będą mieć pieniądze na usuwanie eternitu, ale w poprzednich 2 latach tych środków nie było. Dobrze, żeby ta sprawa była w jakiś sposób uporządkowana.

Chciałbym o coś spytać pana ministra, bo wiadomo, że dzisiaj ceny oleju napędowego, jak zresztą i paliwa, poszły do góry. Czy pan minister nie zastanawia się nad tym, żeby zmienić rozporządzenie i zwiększyć podatek akcyzowy ze 1,46 zł do 2 zł? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Pan przewodniczący Kazimierz Plocke.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, ze sprawozdania przedstawionego przez pana ministra wynika, że zadania, które minister miał zrealizować w roku 2025, zostały zakończone. Moja ocena w tym względzie jest pozytywna, mimo że rok 2025 nie należał do łatwych. Natomiast wszystkie zobowiązania i zadania w miarę możliwości i posiadanych środków zostały zrealizowane.

Panie ministrze, natomiast mam jeszcze jedno pytanie techniczne. Mianowicie chciałem zapytać, na jakim etapie jest projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie pożyczek dla producentów rolnych na regulację zobowiązań cywilnoprawnych. Przypomnę, że na 2026 r. zaplanowano kwotę 100 000 tys. zł. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest zobowiązana do tego, żeby wedle określonego etapu procedury te środki pożyczać producentom, którzy oczekują pomocy. Panie ministrze, chodzi o informację, na jakim to jest etapie i kiedy ewentualnie rozporządzenie zostanie podpisane przez Radę Ministrów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Pan minister Krzysztof Ardanowski. Proszę, panie pośle.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (Demokracja):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, podzielam zdanie pana ministra Siekierskiego, że analiza wydatków budżetowych nie budzi jakichś większych niepokojów. Nie dostrzegam spraw, które budziłyby wątpliwości. Zresztą nasza ocena, powtarzana co roku, jest oceną trochę schematyczną, bo tylko taka może być.

Dla mnie ważniejsze jest tworzenie budżetu, o czym mówię również w kontekście przyszłego roku, bo to tworzenie w większym stopniu określa kierunki działań i interwencji w stosunku do rolnictwa. Ważniejsze jest to, co chcemy czynić w kolejnych latach, by ratować rolnictwo, podjąć działania ratunkowe, bo myślę, że te słowa są już jak najbardziej aktywne. Dlatego moim zdaniem to jest clou. W jaki sposób Polska chce wspierać rozwój rolnictwa? Myślę, że wszyscy na tej sali jesteśmy przekonani o tym, że rolnictwo pełni szczególnie ważną rolę związaną z bezpieczeństwem i z suwerennością, podobnie jak energetyka czy armia.

Wczoraj na posiedzeniu Rady Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy prezydencie dokonaliśmy bardzo gruntownej analizy możliwych form wspierania rolnictwa na świecie, które są dopuszczane procedurami Światowej Organizacji Handlu (WTO) – green box, blue box czy amber box. Chciałbym, żeby również ministerstwo prowadziło takie analizy. Zresztą wydaje mi się, że ramy, które określa WTO, są na tyle elastyczne, że właściwie nie blokują żadnej formy pomocy. Ona bardziej zależy od woli politycznej i od możliwości finansowych.

Ważne jest to, w jaki sposób mamy przede wszystkim wspierać sprawne funkcjonowanie rolnictwa w kontekście produkcyjnym i rynkowym. Często przesadzamy. To niestety jest domena wielu polityków, niezależnie od opcji, że wsparcie rolnictwa polega na kolejnych dopłatach do wszystkiego. Z tego się rozlicza ministrów, ile wywalczyli u ministra finansów i gospodarki

albo czy dopłacić do kolejnego gatunku zwierzęcia bądź kolejnej uprawy. Rozszerzanie katalogu elementów rolniczych, na które będą większe dopłaty, jest często jedyną oceną sprawności ministra. Tu nie o to chodzi. Myślę, że co do tego wszyscy wreszcie musimy się zgodzić, że rolnictwo może przetrwać wtedy, kiedy będą skuteczne warunki rozwoju rynkowego, wykorzystania innowacji, przekierowania części produkcji na wykorzystanie nieżywnościowe itd.

Tym, co w wydatkach budżetowych jest dla mnie absolutnie niezbędne, jest finansowe i kadrowe wsparcie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności i za kontrolę rynku. Myślę, że w przyszłym roku to powinno być bardzo mocno podkreślone w budżecie. Mówię o tym trochę w kontekście ustawy o jakości handlowej, która była procedowana na sali. Chodzi o to, żeby te instytucje rzeczywiście wzmocnić i uzbroić w narzędzia, aby były w stanie skutecznie kontrolować towary napływające do Polski. Przede wszystkim ich rola dotyczy granic, Ukrainy, a w niedługim czasie – jak myślę – i Rosji, jak również produktów napływających z krajów Mercosur. Chciałbym, żeby było tak jak we Francji, że niezależnie od tego, jaką służą wejścia i którym portem wpłynęła do Europy żywność z Mercosur, Francuzi kontrolują ją dodatkowo na swojej granicy.

Trzeba zrobić wszystko, żeby te inspekcje, które na razie są rozproszone... Może należałoby dążyć do ich konsolidacji, chociaż na tym już sobie różni ministrowie zęby połamali, bo opór pojedynczych inspekcji, w szczególności weterynarii i sanepidu, by nie budować jednej wspólnej inspekcji, jest bardzo silny. Nawet jednak w tym rozproszonym systemie można skutecznie kontrolować. To jest może jedno z najważniejszych zadań, ale niemożliwych do sfinansowania w inny sposób niż z budżetu. Dlatego środki budżetowe powinny iść na wzmocnienie instytucji kontrolujących i nadzorujących rynek, ale właśnie kontrolujących napływ żywności zewnętrznej, a nie wykazujących się wyjątkową skrupulatnością, a czasami nadgorliwością w kontrolowaniu polskich rolników, rolniczego handlu, bezpośredniej sprzedaży i polskich przetwórców żywności.

Na tym zakończę. Nie zgłaszam uwag do tego sprawozdania. Generalnie jednak uważam, że musimy przemyśleć, w jaki sposób w najbliższych latach podjąć działania ratunkowe dla utrzymania polskiego rolnictwa, jego produktywności i roli, jaką pełni na rzecz społeczeństwa i narodu. Nie ma zbyt wiele czasu.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Pan poseł Robert Dowhan.

Poseł Robert Dowhan (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, mam pytania.

Jaki jest sens utrzymywania ARiMR i KOWR – dwóch instytucji, których zadania się czasami powielają? Obie instytucje obsługują programy wsparcia dla rolnictwa, prawda? Obie posiadają rozbudowane struktury, a więc masę ludzką, którą trzeba utrzymać i jej zapłacić. Rolnicy często kontaktują się z jedną i z drugą instytucją, zwracając się do nich w podobnych sprawach. Czy jest to tematem prac, jeżeli chodzi o ministerstwo, żeby to albo połączyć, albo nie rozbudowywać? Mamy przecież dzisiaj internet, mObywatela i chyba mRolnika, z tego, co wiem. Panie ministrze, to jest moje pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Jaki jest sens sprzedawania przez KOWR nieruchomości i zapisu, że przez 5 lat KOWR ma prawo jej odkupienia? Jeżeli w perspektywie 5 lat nie macie pomysłu na daną nieruchomość albo macie pomysł, to po co ją sprzedawać i później zabierać rolnikom, instytucjom czy osobom prywatnym, kiedy na przykład zainwestują w tę nieruchomość? Jest to dla mnie absurd, który możliwy jest tylko w KOWR.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Pan poseł Michał Kołodziejczak.

Poseł Michał Kołodziejczak (KO):

Panie ministrze, panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, budżet oczywiście był zrobiony dobrze. Pieniądze zostały dobrze wydane. Wszystkie procedury były zachowane. Co do tego nie ma najmniejszych wątpliwości. W porządku.

W kontekście tego, co mówili ministrowie Ardanowski i Siekierski, jak też tego, co mówił teraz poseł Dowhan, chciałbym zwrócić uwagę na to, żeby pieniądze już teraz i w następnym budżecie były tak wydawane przez resort rolnictwa, aby przyczyniły się do tego, żeby budżety polskich rolników i polskich gospodarstw były w dobrej kondycji.

Podbijam to, co mówił minister Ardanowski, żebyśmy się wyleczyli z filozofii dopłacania do wszystkiego. To jest droga do niczego. Od kilku lat jeszcze nigdzie nie spotkałem się z tym, żeby jakikolwiek sklep dopłacał do żywności, którą sprzedaje, a wręcz są rekordowe zarobki w handlu żywnością. Te pieniądze są na rynku, tylko musimy umieć je obronić, żeby one trafiły nie do resortu rolnictwa, nie do budżetu państwa, tylko pod strzechy naszych gospodarstw. Wydawanie pieniędzy w tym kierunku, jeżeli to będzie cel, co trzeba zrobić...

Z jednej strony mówimy o badaniu żywności, która przyjeżdża do Polski. To też jest, proszę państwa, pewien mit. Zrobiliśmy badanie żywności, która przyjeżdżała z Ukrainy i generalnie z zagranicy. Ministerstwo Zdrowia przekazało środki, bo to sanepid dostał pieniądze. Okazało się, że tak naprawdę żywność w tych dużych gospodarstwach jest robiona bardzo profesjonalnie. Nie ma tam się za bardzo do czego przyczepić. Taka jest prawda. Jeżeli więc tam będziemy szukali pieniędzy, to ich nie znajdziemy, ale możemy je znaleźć u tych, którzy na przykład nadmiernie zarabiają na handlu żywnością albo fałszują jej pochodzenie, żeby więcej na niej zarabiać, bo na przykład ściągają żywność z zagranicy i oznaczają ją jako polską. Wydawanie pieniędzy w tym kierunku przez MRiRW byłoby jak najbardziej właściwe.

Posel Dowhan powiedział o KOWR. Bardzo dużo mówimy o tym, żeby państwo nie pozbywało się swojej ziemi. Jeszcze raz to powiem, bo już raz o tym mówiłem. Czy sprzedawanie przez KOWR ziemi polskim rolnikom to jest sprzedawanie jej gdzieś nie wiadomo gdzie? Mówię to wprost. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa ziemię, którą posiada i dzierżawi, powinien sprzedać polskim rolnikom. Nie wiem, ale gdy na przykład ktoś dzierżawi do 50–100 ha z KOWR przez 10–20 lat w miejscu, gdzie są gospodarstwa rodzinne, to może należy dać mu możliwość, by kupić tę ziemię? Z jednej strony to byłby naturalny proces wzmocnienia budżetu, ale z drugiej strony każdy rolnik stałby na swoim.

To jest zdanie pospolite, które usłyszycie od prawie wszystkich rolników w Polsce, którzy są gospodarzami. Oni chcą kupić ziemię. W mojej okolicy w gminach Wróblew i Błaszkach rolnicy dzierżawią ziemię przez 10 lat. Składają w tej chwili wnioski do KOWR, bo chcą kupić działki, które mają po 5–7 ha. Trafiają one do ministra. Mogliby wziąć kredyt i jeszcze bardziej napędzić gospodarkę. W taki sposób mogłoby się to odbywać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Teraz strona społeczna. Proszę, pan prezes Władysław Serafin.

Prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych Władysław Serafin:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Michale, odpowiem ci może tak od razu, bo nie jest to tematem mojej wypowiedzi, ale chyba jesteś w koalicji rządzącej. Możesz ustalać warunki przetargów, a nie narzekać. Weź się do roboty.

Posel Michał Kołodziejczak (KO):

Ani razu nie narzekałem, tylko wskazuję kierunki. Dziękuję bardzo. Więcej się nie odnoszę.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Spokojnie. Koniec z narzekaniem. Bierzcie się do roboty. Prostujcie rozporządzenia i zarządzenia. Kadra w KOWR handluje polską ziemią, a nic porządnego nie robi.

Teraz chcę zabrać głos w sprawie merytorycznej.

Panie Ciodyk, niech pan się nie śmieje, bo Polska to naprawdę nie jest pana prywatna farma.

Szanowni państwo, degrengolada prawna, jaka nastąpiła przez ostatnich 8 lat rządów Prawa i Sprawiedliwości, niszczenie prawa i Trybunału Konstytucyjnego powodują jedną rzecz – że my nie mamy gdzie się odwołać. Jako posłowie lekceważycie sygnały zgłaszane na tej sali, bo udajecie, że ich nie słyszycie, a potem dziwicie się moim emocjom czy też emocjom moich kolegów. Naprawdę nerwowo zachowuję się wtedy, jak partner nie chce ze mną rozmawiać. To zaczyna się robić nerwowo.

Teraz powiem państwu jedną rzecz.

Pani dyrektor z NIK, nie zgadzam się z pani oceną prawidłowości wykonania ustawy budżetowej. Otóż sygnalizuję państwu, bo tylko to mogę zrobić, że ARiMR niezgodnie z ustawą o finansach publicznych wydaje nieprawidłowo setki milionów złotych rocznie, ale przyczyna tego przestępstwa – w cudzysłowie – leży w roku 2018, a nie teraz. Nie badacie przyczyn przestępstwa, które wobec państwa polskiego popełnili ówczesny rząd i resort rolnictwa na czele z panem Ardanowskim.

Wytworzyli ustawę o kołach gospodyń wiejskich. Proszę posłuchać logicznej wypowiedzi, dokumentów i faktów. Jak się narusza czyjeś prawa, to jestem gotów do odpowiedzialności, ale proszę mnie wysłuchać. Ustawa o KGW jest dobrze napisana w sensie finansowym. Koła gospodyń mogą korzystać z budżetu państwa, ale na zasadach określonych w innych ustawach. Teraz wy jesteście mądrymi ludźmi, nie ja. Tam jest przecinek. Tą inną ustawą jest ustawa o finansach publicznych. Taka powinna być zasada finansowania kół KGW, jak ostatnio zrobił minister z programem „Aktywna wieś” – konkursy, przetargi, różne rzeczy. Nie można finansować działalności statutowej jednej z tysięcy organizacji społecznych. Wtedy nastąpiło przestępstwo w aktach wykonawczych, w zarządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi, a potem Rady Ministrów w latach 2018–2019. To nie jest wina obecnej koalicji, ale waszą winą jest to, że kontynuujecie to przestępstwo. Tylko dlatego jest wasza wina.

Teraz jest następująca rzecz. Koła gospodyń są organizacjami, która realizują cele statutowe swoich członków, jak każda organizacja. Żadna organizacja społeczna, w tym KGW, nie realizuje polityki rolnej państwa ani UE.

Panie z NIK, bardzo dokładnie słuchajcie, co mówię – ona realizuje cele statutowe. W ustawie o KGW nie jest to napisane. Macher czy przekręt polega na tym, że wypłatę tych pieniędzy pan Ardanowski na siłę wsadził ARiMR, tworząc fałszywe akty wykonawcze, niezgodne z konstytucją i z przepisami prawa, jak i twierdząc, że realizuje zadania polityki rolnej.

Mój zarzut jest następujący. Pytanie o wyjaśnienie. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ma akredytacji do prowadzenia rejestrów organizacji społecznych. Jeżeli ma, proszę mi zaprzeczyć. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ma akredytacji UE ani ministra finansów i gospodarki do wypłaty środków na działalność statutową organizacji społecznych. Ona ma całkiem inne cele. Jak państwo przeczytają ustawę o agencji, to w art. 9–14... Tam jest pkt 8, w którym jest rozpisane, na co można dawać – na kredyty i inne rzeczy, ale nie na działalność statutową.

W związku z tym pytam się was, koalicjantów Kosiniaka-Kamysza i spółki, do was, kolegów posłów, się zwracam. Obiecaliście milionom pokrzywdzonych kobiet, że zmienicie tę ustawę, uporządkujecie prawo i nie będziecie poniewierać starymi, tradycyjnymi kołami gospodyń. Mijają 3 lata. Nie zrobiliście nic. Od 31,5 miesiąca i 8 godzin czekam na rozmowę z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi, którego 80 razy informowałem na piśmie, że chcę rozmawiać na argumenty, by przedłożyć dokumenty, rozporządzenia i propozycje rozwiązania sprawy. Nie chcecie podjąć dialogu. Jedyną frakcją polityczną, która nas słuchała i nie głosowała w 2018 r. za ustawą, była Konfederacja. Nie zdziwcie się, że setki tysięcy zawiedzionych działaczy na wsi, szczególnie kół gospodyń, z których tysiące nie biorą żadnej dotacji, nie zgłoszą dziś na koalicję łącznie z Polskim Stronnictwem Ludowym, bo mamy żal, co wam sygnalizuję. Możemy jeszcze to zmieniać.

Ostatnie zdanie. Najwyższa Izba Kontroli jest po prostu przykrywką nieprawidłowości. Państwo mają tę informację ode mnie. Nigdy tego nie sprawdziliście ani nie zbadaliście. Przypomnę, że NIK ma nawet prawo legislacyjne. Nie wprost, ale może zgłaszać do organów rządowych konieczność zmiany rozporządzeń i innych aktów prawnych. Wy z tego nie korzystacie. Uważam, że delegatura w Rzeszowie jest taką dyspozycyjną prokuraturą polityczną, która wszystko zamiata pod dywan i robi protokoły, że jest cacy. Mam na to dowody. Są zgłoszone w prokuraturze.

Panie przewodniczący, na okoliczność tego, co teraz wygłosiłem, złożę zawiadomienie do organów ścigania przeciwko osobom, które dopuściły się tych nieprawidłowości, oraz tym, którzy kontynuują nieprawidłowości, bo już nie mam na co czekać. Artykuł Kodeksu karnego przewiduje, że kto nie dopełnia obowiązków, popełnia przestępstwo. Dlatego zwracałem na to uwagę w 2023 r. To była ta sama sala. W tej sytuacji, proszę państwa, wyście nie zmienili ustawy. Dzisiaj tysiącom kółek rolniczych wypłaca się dotacje bez umocowania prawnego, bo tylko Czesiek, wówczas minister, ogłosił politycznie decyzję: „Wszystkie kółka dostaną”. Dostają też nie wszystkie, bo następuje przejęcie tych kół gospodyń, które się pojawiły.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dobrze. Dziękuję, panie prezesie.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Już kończę, panie przewodniczący, ale...

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Ale to już dawno pan powiedział, że pan kończy. Proszę.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

To jest ważna informacja.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Ostatnia.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Kończę.

Tysiące kół gospodyń, które w wyniku uchwały z 2023 r. zapisały się do ARiMR, ale nie przeszły do statutowej władzy ARiMR-owskiej, dzisiaj są szykanowane i zmuszane do formalnego porzucania kółek rolniczych i przechodzenia na statuty ARiMR.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Uważam, że państwo przyjęli tę informację jako posłowie i jako organ. Wyciągniecie konsekwencje i wnioski.

Panie ministrze Krajewski, czekam na podjęcie rozmów z krajowym związkiem rolników w celu uporządkowania spraw legislacyjnych i ustawowych oraz aktów wykonawczych, bo one są niesprawiedliwe.

Na koniec kwiatek. Powiem, że wypłata wybranym kołom gospodyń 5 tys. zł tzw. wyborczych, a to 150 000 tys. zł, jest ewidentnym przestępstwem przeciwko finansom publicznym państwa, bo art. 23 ust. 2 ustawy o KGW mówi, że koło gospodyń raz w roku może otrzymać pomoc budżetową, a w 2023 r. koła dostały pomoc budżetową dwukrotnie w roku. Jak sami nie będziemy szanować prawa, a nam będziecie zabierać głos, ośmieszać nas i poniewierać...

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Nie. Nikt nie ośmiesza ani nie zabiera głosu, tylko ustaliliśmy reguły.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Dzięki Bogu, skończyłem dzisiaj bez awantury.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Proszę pana ministra Stefana Krajewskiego.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Panie ministrze Krajewski, powiem, że wczoraj była manifestacja „Solidarności”.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Tak. Oglądaliśmy to. Wiemy. Teraz poproszę pana ministra o odpowiedź.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Nie. Z wnioskiem o pana ministra odwołanie...

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Nie, że nie, tylko tak. Proszę, panie ministrze.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Powiem, że nie przypinamy się do takich wniosków, bo uważamy, że jesteśmy ciągle za dialogiem. Dlatego proszę nam nie przysyłać informacji ani nie przypinać latek, że czyhamy na pana odejście czy o nie wnioskujemy. Wielu naszych działaczy indywidualnie to mówi. Uważam, że czy z panem, czy z Cześćkiem, czy z innym, był i jest niezbędny dialog. Deklaruję to, panie przewodniczący. Chcę rozmawiać na temat naprawienia tej części państwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Pan minister Stefan Krajewski. Bardzo proszę o odniesienie się do wszystkich pytań, ewentualnie o wyznaczenie osób do odpowiedzi.

Proszę, panie ministrze.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Stefan Krajewski:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję za wszystkie pytania, sugestie i uwagi, które zgłaszają posłowie i strona społeczna.

Pani poseł Gembicka pytała o zmniejszenie środków na restrukturyzację gospodarstw. Po pierwsze, czemu to się wydarzyło? Brak zainteresowania ze strony rolników, ale też wnioski nie spełniały wymogów formalnych. Staraliśmy się także przeprowadzić odpowiednie zmiany, żeby w gospodarstwie, które było objęte postępowaniem restrukturyzacyjnym, nie mogło dojść do zajęć komorniczych. To zostało przeprowadzone.

Jeśli chodzi o Żuławy, wszyscy zainteresowani dostali wsparcie. Wszystkie wnioski z Żuław, które wtedy wpłynęły, zostały pozytywnie rozpatrzone. Pieniądze były wypłacone.

Co się tyczy przetargów, tak jak mówiłem, odwołuję się do dyrektorów oddziałów terenowych. Mają tam rady społeczne, które działają wspólnie. Są przedstawiciele rolników i izb rolniczych. Ustalają na miejscu, jakie postępowanie ma być przeprowadzone, czy licytacyjne, czy ofertowe.

Pan poseł Choma prosił o odpowiedź na piśmie. Nie będę się odnosił ani do słomy, ani do innych kwestii, które były poruszone. Odniesiemy się na piśmie.

Pan poseł Siekierski pytał o najważniejsze wnioski, jakie możemy przedstawić wspólnie w Komisji Finansów Publicznych jako resort i jako Komisja, żeby budżet był większy. Więcej pieniędzy – poradzimy, wydamy.

Była też poruszona kwestia wydatkowania tych pieniędzy. Chyba zgodnie ze wszystkimi regulami jest uznawane, że 96% to bardzo dobre wykorzystanie budżetu, biorąc pod uwagę, że mamy ponad 100 jednostek, którymi zarządzamy. Wiadomo, że trwają różne postępowania. W ciągu roku zwalniają się środki. Są odwołania od postępowań i od różnych rzeczy. Nabywa się coś w innych pieniądzach, niż to zakładano na początku. W zależności od tego nie da się idealnie wydać 100%, ale robimy wszystko, żeby to było jak najbliżej 100%.

Pojawiła się kwestia ubezpieczeń. Oczywiście, tak jak było też wcześniej, ubezpieczenia nie są obowiązkowe. Różnie to wygląda w kolejnych latach. Przez szereg lat była zabezpieczona kwota 900 000 tys. zł. W ostatnim roku wykorzystanie było na poziomie 630 000 tys. zł. No i tutaj była decyzja ministra finansów i gospodarki, żeby na takim poziomie przygotować wsparcie, jednak to nie wyklucza... A reszta pieniędzy została przeznaczona właśnie na wypłaty odszkodowań za zwierzęta w związku ze zwalczaniem chorób. Tak to też się działo.

Jeżeli chodzi o ptasią gripę czy rzekomy pomór drobiu, to dużo tych pieniędzy zostało wydanych i w roku 2025, i w roku 2026. To ponad 2 000 000 tys. zł, a w roku 2026 jest to już ponad 1 100 000 tys. zł. Zgłaszane są dalsze potrzeby. Z głównym lekarzem weterynarii faktycznie rozmawiamy z tym, jak przeciwdziałać tym chorobom, ale też jak doprowadzić do tego, żeby chorować się nie opłacało, bo mamy takie sygnały. To jest weryfikowane.

Jeśli chodzi o KGW, bo było też takie pytanie, to 16 300 tys. zł w 2018 r., 153 000 tys. zł w 2025 r, a w tej chwili w 2026 r. mamy 140 000 tys. zł, przy czym 40 000 tys. zł zostało już wydatkowanych. Kolejne wnioski oczywiście będą finansowane.

Pan minister Siekierski powiedział o kilku kwestiach. To jest też tak, że do ministra finansów i gospodarki każdy z ministrów idzie i domaga się o swoje. My też tak samo staramy się robić, żeby te zaplanowane rzeczy można było zrobić i wydatkować pieniądze z rezerwy, aby faktycznie to służyło rozwojowi rolnictwa i obszarów wiejskich.

Myślę, że kwestia wynagrodzeń w ministerstwie tak naprawdę za bardzo rolników nie interesuje. Mają mieć przeprowadzone działania i zadania. Rola kierownictwa, w tym moja, jest oczywiście taka, żeby te wynagrodzenia w miarę możliwości podnosić, ale jestem też tego zdania, że pieniądze i etaty powinny być kierowane właśnie na kontrole, o których tu mówiono, żebyśmy nie mieli podważanych żadnych ustaleń i rozstrzygnięć. Oczywiście staramy się, żeby urzędnicy działali sprawnie, ale kwestie, które później pan poseł Ardanowski poruszał, są bardzo ważne.

Pan poseł Gwiazdowski pytał o sprawy dotyczące ubezpieczeń. One musiałyby mieć charakter obowiązkowy. Wtedy wydawalibyśmy wszystkie pieniądze, które by na to były przeznaczone. Jeżeli są dobrowolne, nie mamy wpływu na to, czy rolnicy się ubezpieczają, czy nie.

Regularnie spotykamy się z zakładami ubezpieczeń, żeby nie tworzyły dodatkowych obwarowań i nie stwarzały jakichś problemów, co też do końca nie jest takie łatwe, bo każdy z podmiotów próbuje się powoływać na różne przepisy, jak i na to, że musi zarabiać na tych

ubezpieczeniach. Były podnoszone chociażby takie kwestie, że od przymrozków wiosennych można było ubezpieczać się jeszcze na wiosnę. Doszło do sytuacji, w której iluś rolników i sadowników wycofało swoje wnioski, widząc, że tych przymrozków już raczej nie będzie. To nie wpływa wcale lepiej na te relacje i uzgodnienia.

Zaangażowanie w tym roku na razie jest na poziomie 8%. Mam nadzieję, że pojawi się tego trochę więcej, aczkolwiek to były dane za I kwartał. Łączna suma ubezpieczeń wszystkich upraw w 2025 r. wyniosła prawie 33 000 000 tys. zł, więc uprawy i zwierzęta są ubezpieczane.

Kwestia tzw. dopłaty paliwowej to nie 1,46 zł, a 1,48 zł. Oczywiście chciałbym, żeby to była większa kwota, bo wsparcie jest potrzebne, biorąc pod uwagę relacje cenowe.

Pan poseł Plocke pytał o projekt rozporządzenia w sprawie pożyczek udzielanych przez ARiMR. W tej chwili trochę blokuje nas projekt rozporządzenia dotyczący dotacji do utylizacji. Mam nadzieję, że uda nam się ten projekt przeprowadzić. Wtedy właśnie będzie można już uruchomić proces związany z przeprowadzeniem zmiany dotyczącej wspomnianego przez pana posła rozporządzenia.

Pan poseł Ardanowski mówił oczywiście o działaniach ratunkowych i o wsparciu rolnictwa. Dopłaty niejednokrotnie pokazały, że nic nie wnoszą. Jeżeli pojawia się dopłata, to cena w skupie zaraz rośnie, a cena maszyn idzie w górę. Oczywiście to jest ważne. W zupełności się zgodzę z panem posłem. Powinniśmy zabezpieczyć rolnictwo i przetwórstwo, żeby były odporne na kryzysy i konkurencyjne. To jest jedno. Oczywiście możemy to zwiększyć chociażby poprzez inwestycje w przetwórstwo, bo nie zarobimy na produkcie nieprzetworzonym, a na przetworzonym. Cieszy fakt, że kilka ważnych inwestycji udało się przeprowadzić, co było możliwe chociażby dzięki środkom z „Krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności” (KPO).

Pan poseł Dowhan pytał o działania agencji i KOWR. Ich zadania nie nakładają się na siebie. Są zupełnie inne. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest agencją płatniczą, która odpowiada głównie za dystrybucję środków unijnych, ale też oczywiście za pomoc krajową i wsparcie. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zarządza ziemią Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i administruje tym majątkiem, który jest, a także wspiera programy typu „Kupuj świadomie” czy „Produkt polski” i realizuje inne akcje, które mają wspierać sprzedaż żywności i produktów rolnych.

Oczywiście zawsze można się zastanawiać nad łączeniem, ale mamy już przykład połączenia Agencji Nieruchomości Rolnych z Agencją Rynku Rolnego. Właśnie z tego połączenia powstał KOWR. Czy to rozwiązało problemy, z którymi wcześniej mierzyli się rolnicy? Myślę, że nie.

Pan poseł pytał jeszcze o przetargi, sprzedaż i prawo pierwokupu czy też jak gdyby odkupu i odzyskania ziemi. Najlepiej pokazała to działka w Zabłotni. Pojawiają się różne cele społeczne. Okazuje się, że są tam jakieś zmiany przeznaczenia gruntu czy też kruszywa i inne rzeczy. Po to jest to też robione, żeby w tym czasie można było zareagować.

Pan poseł Kołodziejczak powtórzył w zasadzie to, o czym mówił pan poseł Ardanowski. Jak mówię, są środki z KPO. Dzisiaj też możemy już wstępnie powiedzieć, że wskaźniki, które zakładaliśmy, w każdym z obszarów zostały osiągnięte, co daje też możliwość dłuższego rozliczania wniosków.

Co było dla nas najważniejsze do przeprowadzenia? To, żeby te pieniądze nie zostały zmarnowane i nie wróciły do Brukseli. To się dzieje, a też mnóstwo takich... W ramach przetwórstwa są centra dystrybucyjne. To właśnie ma za zadanie wspierać rolnictwo i przetwórstwo. Chodzi też o skracanie łańcuchów dostaw, co jest niezwykle ważne.

Ta ziemia, o której pan poseł mówił, też trafia do rolników, jeżeli się pojawiają wnioski na takie małe działki, ale to jest oczywiście kwestia kierunku naszego wspólnego działania, czy chcemy, by ta ziemia była dzierżawiona i zarządzał nią KOWR, czy też chcemy, żeby ta ziemia trafiała... Niejednokrotnie słyszymy, że nie wszyscy mają możliwość wyłożenia pieniędzy na wykup ziemi. Dzierżawa łączy się z corocznym odprowadzaniem czynszu. To wszystko jest oczywiście do dyskusji i do takich ustaleń, żebyśmy to wszystko mądrze robili.

Jeśli chodzi o stronę społeczną, pan prezes Serafin pytał o kwestie realizowanych działań i wydatkowanych pieniędzy. Przez szereg lat zajmowały się tym różne instytucje. Staraliśmy się dokonywać zmian, żeby coraz więcej kół mogło skorzystać z tego wsparcia i z pomocy.

Dialog jest pewnie ważny w każdym obszarze. W miarę możliwości staram się spotykać i rozmawiać. Myślę, że musimy się spotkać i porozmawiać na temat tego, jakie wsparcie powinno

być udzielane, czy rolnikom, czy stowarzyszeniom, czy instytucjom, które działają na obszarach wiejskich i na rzecz rolnictwa.

Tak jak powiedziałem na początku, dziękuję za wszystkie uwagi i głosy. Staramy się, żeby pieniądze były wydatkowane mądrze, biorąc pod uwagę, że są to pieniądze publiczne.

Potrzeb jest oczywiście dużo. Tak jak powiedziałem, choroby zwierząt będą już pewnie przedmiotem innego posiedzenia Komisji, ale w 2026 r. tak samo oczywiście są też potrzeby związane z przymrozkami oraz wysokimi cenami paliwa i nawozów. Czekamy na pełne informacje, żeby wiedzieć, ile środków z budżetu unijnego będzie można na to przeznaczyć, a ile będziemy mogli dołożyć z budżetu krajowego.

Chodzi też o to, żeby wzmacniać nasze rynki. Dzisiaj o godzinie 8.00 wróciłem z Nowego Jorku z targów żywnościowych. Na Summer Fancy Food Show, bo dokładnie tak brzmi nazwa targów, wystawiały się 24 firmy z Polski. Rozmawiałem z właścicielami, którzy byli zadowoleni, bo i przetwory mleczne, i zbożowe, i nasze słodczyce... Odbyły się konkretne rozmowy z przedsiębiorcami i z traderami, którzy chcą je sprzedawać na rynek amerykański. To jest też szukanie rynków zbytu dla naszych produktów, mając na uwadze różne umowy, które są podpisywane, jak i obostrzenia, które są wprowadzane w wielu obszarach.

Duży wysiłek jest wkładany w to, żeby żywność, która nie spełnia norm, do nas nie trafiała. Kontrole, o których była mowa, też są prowadzone w taki sposób, żebyśmy z jednej strony dawali oddech polskim rolnikom i przetwórcom, ale też po to, żeby konsument wiedział, co trafia do jego koszyka zakupowego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo dziękuję. Zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia przedstawionego sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2025? Rozumiem, że jest sprzeciw, tak? Dobrze. Proszę o przygotowanie kart do głosowania.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor departamentu NIK Anna Wisz:

Panie przewodniczący, czy jeszcze można odpowiedzieć na pytanie pana posła?

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Nie, bo już zarządziłem głosowanie, więc...

Pełniąca obowiązki wicedyrektor departamentu NIK Anna Wisz:

To w takim razie, panie pośle, odpowiemy na piśmie. Dobrze?

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy wszyscy są gotowi? Proszę nie komentować, panie pośle, bo tak właśnie... Wszyscy są gotowi do głosowania? Proszę bardzo.

Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2025? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Czy wszyscy, którzy chcieli, oddali głos? Nie słyszę, że nie. Zamykam głosowanie. Poproszę o wyniki.

W głosowaniu wzięły udział 23 osoby. Za – 15, przeciw – 3, a 5 osób się wstrzymało.

Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię dla Komisji Finansów Publicznych.

Przechodzimy do wyboru posła upoważnionego do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, aby naszą Komisję reprezentował pan poseł Kazimierz Plocke. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

W takim razie uznaje, że Komisja dokonała wyboru posła sprawozdawcy wobec niewniesienia innej kandydatury.

Przystępujemy do realizacji drugiego punktu porządku dziennego. W dniu 11 czerwca br. pan marszałek zwrócił się do przewodniczących komisji o sporządzenie planów pracy poszczególnych komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2026 r.

Dziękujemy panu ministrowi. Gratulujemy.

Szanowni państwo, czy jest potrzeba, żebym odczytywał plan pracy Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres od 1 lipca do 31 grudnia? Wszyscy mieli okazję się z nim zapoznać. Dobrze. Dziękuję.

Rozumiem, że Komisja wyraża zgodę, aby przyjąć przedstawiony plan pracy. Czy ktoś jest przeciwko? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja uchwaliła plan pracy na okres od 1 lipca do 31 grudnia.

Zamykam dyskusję. Protokół posiedzenia będzie dostępny w sekretariacie Komisji. Zamykam posiedzenie. Dziękuję państwu bardzo.